ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Χαιρετισμός Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας
Δρος Αθηνάς Μιχαηλίδου
2ο Συνέδριο με θέμα: Η Ελληνική Γλώσσα στο Σύγχρονο Σχολείο

Παρασκευή, 13 Νοεμβρίου 2026, Συνεδριακό Κέντρο Φιλοξενία, Λευκωσία

Με ιδιαίτερη χαρά σάς καλωσορίζω σήμερα στο 2ο Συνέδριο «Η Ελληνική Γλώσσα στο Σύγχρονο Σχολείο», το οποίο συνδιοργανώνεται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας και το Ίδρυμα "Ρεουλίτα". Η διεξαγωγή αυτού του δεύτερου συνεδρίου επισφραγίζει τη συνέχεια μιας σπουδαίας πρωτοβουλίας, την οποία φιλοδοξούμε να μετατρέψουμε σε θεσμό. Σήμερα, η επιστημονική και η εκπαιδευτική κοινότητα όλων των βαθμίδων ενώνεται ξανά γύρω από ένα κοινό όραμα: Μαζί, επιδιώκουμε να αναδείξουμε τη δυναμική της ελληνικής γλώσσας στον 21ο αιώνα, απαντώντας στις σύγχρονες εκπαιδευτικές προκλήσεις μέσα από την ανταλλαγή καινοτόμων πρακτικών και πολύτιμων διδακτικών εργαλείων.

Στο σημείο αυτό, νιώθω την ανάγκη να αναφερθώ στην αγαπημένη μας Ρέα Παπαγεωργίου, στη μνήμη της οποίας είναι αφιερωμένο το σημερινό συνέδριο. Η απουσία της Ρέας είναι αισθητή σε όλους μας, τόσο σε ανθρώπινο όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο.

Η πολυσχιδής προσφορά της στη γλωσσική εκπαιδευτική πράξη και η αφοσίωσή της στην ανάδειξη της ελληνικής γλώσσας στον τόπο μας αποτελούν διαρκή πηγή έμπνευσης. Η διατήρηση και η εξέλιξη αυτής της επιστημονικής διοργάνωσης αποτελεί τον πλέον ουσιαστικό τρόπο να τιμήσουμε το όραμά της και να αξιοποιήσουμε την πολύτιμη παρακαταθήκη που μας κληροδότησε.

Κυρίες και κύριοι,

Η ελληνική γλώσσα, με τη μακραίωνη ιστορία, τη διαχρονική της παρουσία και τον πολιτισμικό της πλούτο, αποτελεί τον θεμέλιο λίθο της ταυτότητας και της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Ταυτόχρονα, όμως, είναι ένας ζωντανός οργανισμός. Εξελίσσεται, ανανεώνεται και ανταποκρίνεται πλήρως στις ανάγκες μιας διαρκώς μεταβαλλόμενης κοινωνίας. Η αξία της δεν περιορίζεται απλώς στη διατήρηση μιας σπουδαίας παράδοσης. Συνδέεται άμεσα με το μέλλον των παιδιών και των νέων μας. Είναι το εργαλείο με το οποίο σκέφτονται, εκφράζονται και επικοινωνούν. Είναι το μέσο για να δημιουργούν, να συμμετέχουν ενεργά στα κοινά και να διαμορφώνουν την προσωπική και συλλογική τους ταυτότητα.

Διανύουμε μια εποχή ραγδαίας τεχνολογικής εξέλιξης, κατά την οποία οι μορφές επικοινωνίας μετασχηματίζονται ριζικά. Μέσα σε αυτό τη διαρκώς εξελισσόμενη πραγματικότητα, η ανάδειξη της ελληνικής γλώσσας αποτελεί καθήκον. Οφείλουμε να ενισχύσουμε τη θέση της στην παιδεία, στον πολιτισμό και στον ψηφιακό κόσμο, διευρύνοντας παράλληλα τη διεθνή της παρουσία και διάδοση.

Στο σύγχρονο σχολείο, η γλώσσα δεν αποτελεί απλώς ένα γνωστικό αντικείμενο. Είναι το σημαντικότερο μέσο με το οποίο τα παιδιά οικοδομούν τη γνώση, αναπτύσσουν δεξιότητες, κατανοούν τον κόσμο. Μέσα από την ορθή χρήση της αναπτύσσουν δεξιότητες, διαπραγματεύονται νοήματα και καλλιεργούν την κριτική τους σκέψη.

Για αυτούς τους λόγους η γλωσσική επάρκεια συνδέεται και καθορίζει την ποιότητα της μάθησης, σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα. Την ίδια στιγμή, συνδέεται με την ισότιμη συμμετοχή κάθε παιδιού στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Στο πλαίσιο αυτό για τη διακυβέρνησή μας, η αναβάθμιση της παιδείας και η ενίσχυση της ελληνικής γλώσσας συνιστούν σταθερό στρατηγικό μας στόχο. Αυτή ακριβώς η αντίληψη βρίσκεται στον πυρήνα της εκπαιδευτικής μας πολιτικής. Κύριο μέλημά μας είναι όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα από την αφετηρία, τις ανάγκες ή τις δυνατότητές τους, να αναπτύσσουν ουσιαστικές γλωσσικές και επικοινωνιακές ικανότητες. Μέσα από έναν συνεκτικό σχεδιασμό δράσεων, επιδιώκουμε την πραγματική αναβάθμιση της γλωσσικής παιδείας σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Στην Προδημοτική Εκπαίδευση, η επέκταση της υποχρεωτικής φοίτησης από την ηλικία των τεσσάρων ετών ανοίγει νέους ορίζοντες.

Δημιουργεί πρόσθετες δυνατότητες για την έγκαιρη καλλιέργεια της ελληνικής γλώσσας. Παράλληλα, ενισχύει τον αναδυόμενο γραμματισμό, θέτοντας στέρεες βάσεις για τη μετέπειτα γλωσσική ανάπτυξη των παιδιών.

Η Δημοτική Εκπαίδευση αποτελεί κομβικό σταθμό και κρίσιμο ορόσημο για τη συστηματική καλλιέργεια της γλώσσας. Στο επίκεντρο των προσπαθειών μας βρίσκεται ο εκσυγχρονισμός των Αναλυτικών Προγραμμάτων και η αναβάθμιση της διδασκαλίας. Αποδίδουμε ιδιαίτερη έμφαση στη συστηματική καλλιέργεια της γραμματικής και της ορθογραφίας.

Παράλληλα, ενισχύουμε την αναγνωστική ευχέρεια και κατανόηση, αναπτύσσοντας τον προφορικό και γραπτό λόγο μέσα από σύγχρονες, δημιουργικές και διαφοροποιημένες προσεγγίσεις. Με την ίδια δυναμική προωθούμε την καλλιέργεια της φιλαναγνωσίας, της κριτικής σκέψης και των νέων γραμματισμών. Αναγνωρίζουμε, άλλωστε, ότι η γλώσσα αποτελεί το βασικότερο εργαλείο μάθησης, επικοινωνίας και δημιουργίας σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα.

Επιπλέον, επιμένουμε στην ομαλή μετάβαση των παιδιών από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο. Η προσπάθεια αυτή ενισχύεται μέσα από τη συνεχή επέκταση των Προαιρετικών Ολοήμερων, αφού η διευρυμένη λειτουργία τους δημιουργεί νέες ευκαιρίες για γλωσσική καλλιέργεια και ουσιαστική μάθηση.

Στη Μέση Εκπαίδευση, προωθούμε στοχευμένες δράσεις για την αναβάθμιση της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας στη διαχρονική της συνέχεια, από την Αρχαία Ελληνική έως τη Νέα Ελληνική Κοινή. Στις προτεραιότητές μας, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται η επικαιροποίηση των Αναλυτικών Προγραμμάτων καθώς και η συνεχής επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Στόχος μας είναι η ορθή χρήση της γλώσσας και η υιοθέτηση καινοτόμων πρακτικών για την καλλιέργειά της.

Παράλληλα, ενισχύουμε τον θεσμό του Ολοήμερου Γυμνασίου Διαθεματικής – Διεπιστημονικής Μάθησης, το οποίο περιλαμβάνει την Κατεύθυνση «Ελληνική Γλώσσα και Πολιτισμός». Ταυτόχρονα, στηρίζουμε πρωτοβουλίες που αναδεικνύουν τη διαχρονικότητα και την οικουμενικότητα της ελληνικής γλώσσας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν οι Διαγωνισμοί Ορθογραφίας για τους μαθητές και τις μαθήτριες της Γ΄ Γυμνασίου.

Στην προσπάθεια αυτή εντάσσεται και η λειτουργία του Κέντρου Κλασικών Σπουδών και Ελληνικών Γραμμάτων στη Σεβέρειο Βιβλιοθήκη. Μέσα από τις εκδηλώσεις και τις πρωτοβουλίες του, το Κέντρο αναδεικνύει την αξία της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού μας. Επιπλέον, σε συνεργασία με τον Καθηγητή Γιώργο Μπαμπινιώτη και την αρμόδια Επιτροπή για την Ελληνική Γλώσσα, σχεδιάζουμε το επόμενο βήμα.

Προσβλέπουμε στην υλοποίηση νέων, στοχευμένων δράσεων, που απευθύνονται στην εκπαιδευτική και τη μαθητική κοινότητα.

Ξεχωριστή βαρύτητα αποδίδουμε στον εκσυγχρονισμό της Ειδικής Εκπαίδευσης. Σταθερός μας προσανατολισμός είναι η μετάβαση σε ένα ενιαίο, συμπεριληπτικό σχολείο για όλα τα παιδιά. Στην κατεύθυνση αυτή, προωθούμε την αναβάθμιση του θεσμικού πλαισίου και την ενίσχυση της εξατομικευμένης υποστήριξης των μαθητών και μαθητριών με αναπηρίες ή διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές ανάγκες. Παράλληλα, επενδύουμε στη στοχευμένη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε σύγχρονες, συμπεριληπτικές διδακτικές προσεγγίσεις.

Επιπλέον, στο επίκεντρο των δράσεων μας θέτουμε την καλλιέργεια των γλωσσικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων κάθε παιδιού. Για τον σκοπό αυτό, αξιοποιούμε κατάλληλα εκπαιδευτικά μέσα και πρακτικές. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζουμε την προσβασιμότητα, την ενεργό συμμετοχή και τις ίσες ευκαιρίες στη μάθηση.

Παράλληλα, προτεραιότητα αποτελεί η ενίσχυση της διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης. Υπό το πρίσμα αυτό, προάγουμε την ουσιαστική γλωσσική ανάπτυξη και ισότιμη συμμετοχή των παιδιών με μεταναστευτική βιογραφία στη σχολική ζωή. Προς την κατεύθυνση αυτή, εφαρμόζουμε στοχευμένα προγράμματα γλωσσικής υποστήριξης και ενισχυτικής διδασκαλίας. Για τον σκοπό αυτό, αξιοποιούμε το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών για την Ελληνική ως Δεύτερη Γλώσσα, καθώς και τις δράσεις του προγράμματος ΔΡΑ.Σ.Ε.+.

Ταυτόχρονα, επενδύουμε στη συνεχή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και στην ανάπτυξη σύγχρονου, διαφοροποιημένου υλικού με τη χρήση ψηφιακών εφαρμογών. Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερα σημαντική είναι η υλοποίηση του έργου «Ελληνικά στο Δημοτικό».

Το πρόγραμμα αυτό ενισχύει τη διδασκαλία και ενδυναμώνει τη συνεργασία σχολείου και οικογένειας. Με τον τρόπο αυτό, συμβάλλει στη δημιουργία ενός σχολείου που προσφέρει σε κάθε παιδί ουσιαστικές ευκαιρίες μάθησης και συμμετοχής.

Κομβικής σημασίας για εμάς είναι, επίσης, και ο ψηφιακός μετασχηματισμός της εκπαίδευσης. Πρωταρχικός σκοπός μας είναι η παιδαγωγικά υπεύθυνη αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών, περιλαμβανομένης της τεχνητής νοημοσύνης. Στην

κατεύθυνση αυτή, προωθούμε τον εμπλουτισμό της διδασκαλίας με ψηφιακά εργαλεία και την καλλιέργεια των αντίστοιχων γραμματισμών. Παράλληλα, επενδύουμε στην ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών μας, ώστε να αξιοποιούν τις νέες τεχνολογίες για τη δημιουργία σύγχρονων και ελκυστικών μαθησιακών εμπειριών.

Αγαπητές και αγαπητοί,

Το φετινό συνέδριο ανταποκρίνεται πλήρως στους άξονες της πολιτικής μας. Οι θεματικές των κεντρικών εισηγήσεων μας προσκαλούν να επανεξετάσουμε τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας σε μια κρίσιμη εποχή. Μας καλούν να προβληματιστούμε για τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουμε το γλωσσικό λάθος. Ταυτόχρονα, μας ανοίγουν τον δρόμο να διερευνήσουμε σύγχρονες προσεγγίσεις. Πρόκειται για μεθόδους που συνδέουν οργανικά τη γλωσσική ανάπτυξη με τη γνώση, τη σκέψη και τη διαπολιτισμική επικοινωνία.

Ιδιαίτερα σημαντική θεωρώ τη φετινή διεύρυνση του συνεδρίου με τη διοργάνωση παράλληλων εργαστηρίων. Μέσα από αυτά, οι εκπαιδευτικοί μας θα έχουν την ευκαιρία να προσεγγίσουν βιωματικά ζητήματα που συνδέονται άμεσα με την καθημερινή διδακτική πράξη. Τα εργαστήρια επικεντρώνονται στην ανάλυση και αξιοποίηση κειμένων, καθώς και στη διαχείριση και διόρθωση των μαθητικών γραπτών. Παράλληλα, εξετάζουν την κατανόηση και παραγωγή γραπτού λόγου μέσα από τη διερεύνηση των στρατηγικών σκέψης.

Επιπλέον, δημιουργούν το πλαίσιο για τη δημιουργική και παιδαγωγικά υπεύθυνη αξιοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης. Αυτή η σύνδεση της επιστημονικής γνώσης με την καθημερινή σχολική πραγματικότητα δεν είναι απλώς επιθυμητή. Αποτελεί τη βασικότερη προϋπόθεση για την ουσιαστική αναβάθμιση της διδασκαλίας της γλώσσας μας.

Γιατί, τελικά, η επιτυχία κάθε εκπαιδευτικής πολιτικής κρίνεται μέσα στη σχολική τάξη: Στον τρόπο με τον οποίο κάθε παιδί αποκτά φωνή και αναπτύσσει αυτοπεποίθηση, Η τάξη είναι ο χώρος όπου μαθαίνει με θάρρος να διατυπώνει τις σκέψεις του και να κατανοεί με σεβασμό διαφορετικές απόψεις. Και αυτός είναι ο δικός μας απώτερος σκοπός: Κάθε παιδί να χρησιμοποιεί γλωσσικές δεξιότητες με ακρίβεια, ευαισθησία και δημιουργικότητα.

Κυρίες και κύριοι,

Ιδιαίτερη συγκίνηση προκαλεί η σημερινή απονομή υποτροφιών από το Ίδρυμα "Ρεουλίτα", σε συνεργασία με το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου. Πρόκειται για μια σπουδαία πρωτοβουλία που κρατά ζωντανή τη μνήμη και την πολύτιμη παρακαταθήκη της αγαπημένης μας Ρέας Παπαγεωργίου.

Με τον τρόπο αυτό, η αγάπη της για την παιδεία μετατρέπεται σε έμπρακτη προσφορά. Συγχαίρω θερμά τους υπότροφους και τους εύχομαι κάθε επιτυχία στο μέλλον τους. Ευχαριστώ, επίσης, το Ίδρυμα "Ρεουλίτα" και τον Πρόεδρό του, κ. Γιώργο Παπαγεωργίου, για τη συνεργασία και τη σπουδαία αυτή προσφορά στην εκπαίδευση του τόπου μας.

Κλείνοντας, ευχαριστώ θερμά τους διακεκριμένους επιστήμονες από την Ελλάδα, την Ομότιμη Καθηγήτρια Άννα Ιορδανίδου, την Καθηγήτρια Ελένη Γρίβα και τον Καθηγητή Διονύση Γούτσο. Η συμβολή τους στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών μας είναι ανεκτίμητη. Θερμά συγχαρητήρια αξίζουν, τέλος, στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου και στο Ίδρυμα "Ρεουλίτα" για την άρτια διοργάνωση του συνεδρίου.

Η σημερινή μας συνάντηση επιβεβαιώνει την κοινή μας δέσμευση για μια γλωσσική εκπαίδευση σύγχρονη, ποιοτική, συμπεριληπτική και δημιουργική. Μια εκπαίδευση που δίνει σε όλα τα παιδιά τη δυνατότητα να αξιοποιούν τη δύναμη της ελληνικής γλώσσας για να εκφράζονται, να σκέφτονται κριτικά και να διαμορφώνουν το μέλλον τους.

Με αυτές τις σκέψεις, εύχομαι κάθε επιτυχία στις εργασίες του 2ου Συνεδρίου «Η Ελληνική Γλώσσα στο Σύγχρονο Σχολείο» και κηρύσσω επίσημα την έναρξή του.